

*KABAI IMRE, KENÉZ ANIKÓ, KRISZTIÁN VIKTOR,
GONDA ÁGNES ÉS IHAROSI TAMÁS*

„PÁRBESZÉD A KOMPETENCIÁK NYELVÉN” A ZSKF PÁLYAKÖVETŐ MODELLE

„INNOVÁCIÓ – NÖVEKEDÉS – FENNTARTHATÓSÁG”
VII. ORSZÁGOS TANÁCSADÓI KONFERENCIA
BKIK BUDAPEST, 2014. 10. 30.

ZSIGMOND KIRÁLY FŐISKOLA
„PEGAZUS” PROJEKT
TÁMOP-4.1.1-08/2/KMR-2009-0011

A ZSKF „PÁRBESZÉD-MODELLJÉNEK” NEMZETKÖZI ELISMERÉSE

A brüsszeli delegáció a „TRACKIT!” Projekt keretében látogatta meg a ZSKF-et 2011. november 23-án, az európai pályakövető „best practice”-ek feltérképezése során. Vendégeink voltak: **Michael Gaebel** (EUA; Head of HIGHER EDUCATION POLICY UNIT), **Lewis Purser** (IRISH UNIVERSITIES ASSOCIATION; director of academic affairs) és **Viera Farkasova** (SLOVAK ACADEMIC ASSOCIATION FOR INTERNATIONAL COOPERATION; coordinator, researcher)

NEMZETKÖZI ÉS HAZAI TÁRSADALMI, GAZDASÁGI KIHÍVÁSOK

A posztindusztriális társadalmak kialakulásának főbb tendenciái – és következményei a felsőoktatásra

(U. Beck, J. Zinnecker, F. Fukuyama, A. Giddens és mások nyomán):

- Megjelent a **„tömeges flexibilis alulfoglalkoztatottság”**;
- **„A felsőoktatás expanziója”**;
- **A tanulás és a munka „életvilága közötti lavírozás”** („posztadoleszcens” jelenségek);
- A munkaerőpiacon egyszerre jelentkeznek bizonyos területeken a **„mennyiségi túlkínálat”** és a **„minőségi hiány”**;
- ...amelynek legfontosabb okai **a gazdaság és a felsőoktatás közötti „kommunikációs anomáliák”**.

**CÉL: Az „Innovatív Európa”
„TRACKIT” + „Knowledge Alliances”**

A DIPLOMÁS PÁLYAKÖVETÉS NEMZETKÖZI GYAKORLATA

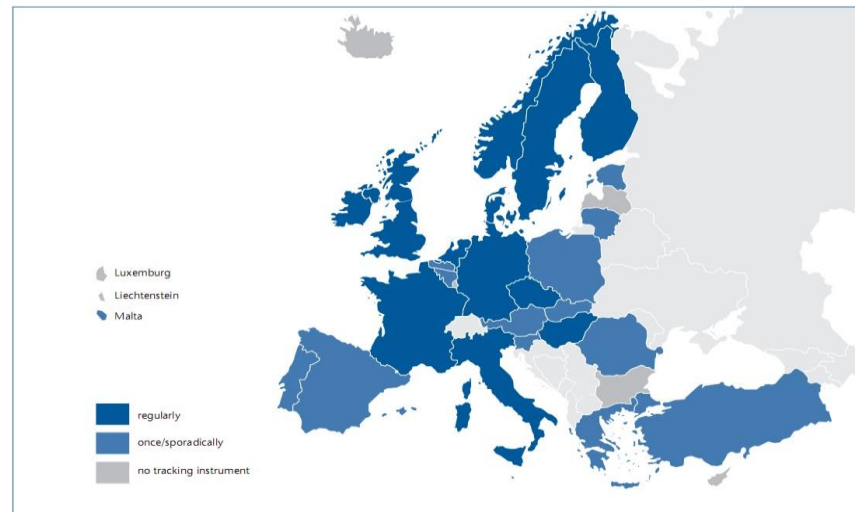
Előzmények: **CHEER TSER-program** 1998-1999. („*Higher Education and Graduate Employment in Europe*” – „*Targeted Socio-economic Research*”) 11 európai ország és japán, 30 ezer friss diplomás.

Témák: iskolai pályafutás, elhelyezkedés, munkaerő-piaci karrier, elégedettség munkával, iskolával, **kompetenciák**.

Folytatása: 2004-ben a **REFLEX** („*The Flexible Professional in the Knowledge Society*”) 15 országban (európai és japán), elsődleges hangsúly a **kompetenciák** fejlődésén.

Jelenleg két alapvető típus:

- (1) Központilag koordinált** adatfelvételek (pl. Svájc, Írország, Kanada, Egyesült Királyság, Dánia, Svédország);
- (2) Dominánsan intézményi adatfelvételek** (pl. Amerikai Egyesült Államok, Ausztria, Németország).

EUA „TRACKIT 2012”
Végzett hallgatók pályakövetése országos szinten
Forrás: <http://www.eua.be/trackit>

A DIPLOMÁS PÁLYAKÖVETÉS RENDSZERE MAGYARORSZÁGON

A magyar rendszer sajátosságai:

A két alapmodell **kombinációja**: összehangolt **intézményi** kutatások (egységes kérdések – adatok a központba) és **központi** (országos) adatfelvételek.

Központi támogatás EU forrásokból (**32 intézmény**): a **TÁMOP 4.1.1.** és **4.1.3.**,

Az **Educatio** szerepe – a hazai gyakorlat fejlesztése érdekében: az intézményi pályakövetések **központi szakmai támogatás** : a DPR intézményi modell kialakításának fázisai a „helyzetfeltárástól” az „auditált intézményi DPR”-ig.

A ZSKF szerepe a magyar DPR kialakításában:

előzményeink révén kitűntünk a „helyzetfeltárás” során - a **„DPR Kézikönyv”** módszertani fejezete (Kabai Imre) – intézményfejlesztések **szakmai támogatása**: konferenciák, letölthető anyagok a honlapunkon .

A ZSKF ELŐZMÉNYEI

(1) A Regionális Fejlesztési Operatív Program 2006-2008 (ROP 3.3.1. pályázat)

Öt intézmény (AVKF, BMF, ELTE ÁJK, WJLF és ZSKF) 1990 és 2004 között végzett hallgatóinak vizsgálata.

Módszere: személyes kérdőív, minta: **1928 fő**.

Témája: életút-elemek (posztadoleszcencia-vizsgálathoz), munkahely-keresés, elégedettség iskolával, munkával, jövedelem, életviszonyok, életcélok, értékek, **kompetenciák** (17 - a **TSER** mintájára + „3 nyitott kérdés”).

A kutatásban közel kétszáz **hallgató** vett részt – **„Diákkötet”** .

(2) „Szakképzés-vizsgálatok 2008-2010.” (37/tkOKA II. pályázat)

Cél: **„kompetencia-térképek”** készítése, a pályakövetés vizsgálati módszertanának kialakítása.

A vizsgálatok során **16 oktatási intézmény** (szakmunkásképző intézetek, középiskolák és a BMF) **végzett tanulóit** kerestünk meg *online kérdőívvel* ill. *telefonon*; mélyinterjúk készültek **oktatókkal** és **tanulókkal** („**visszacsatolás**”).

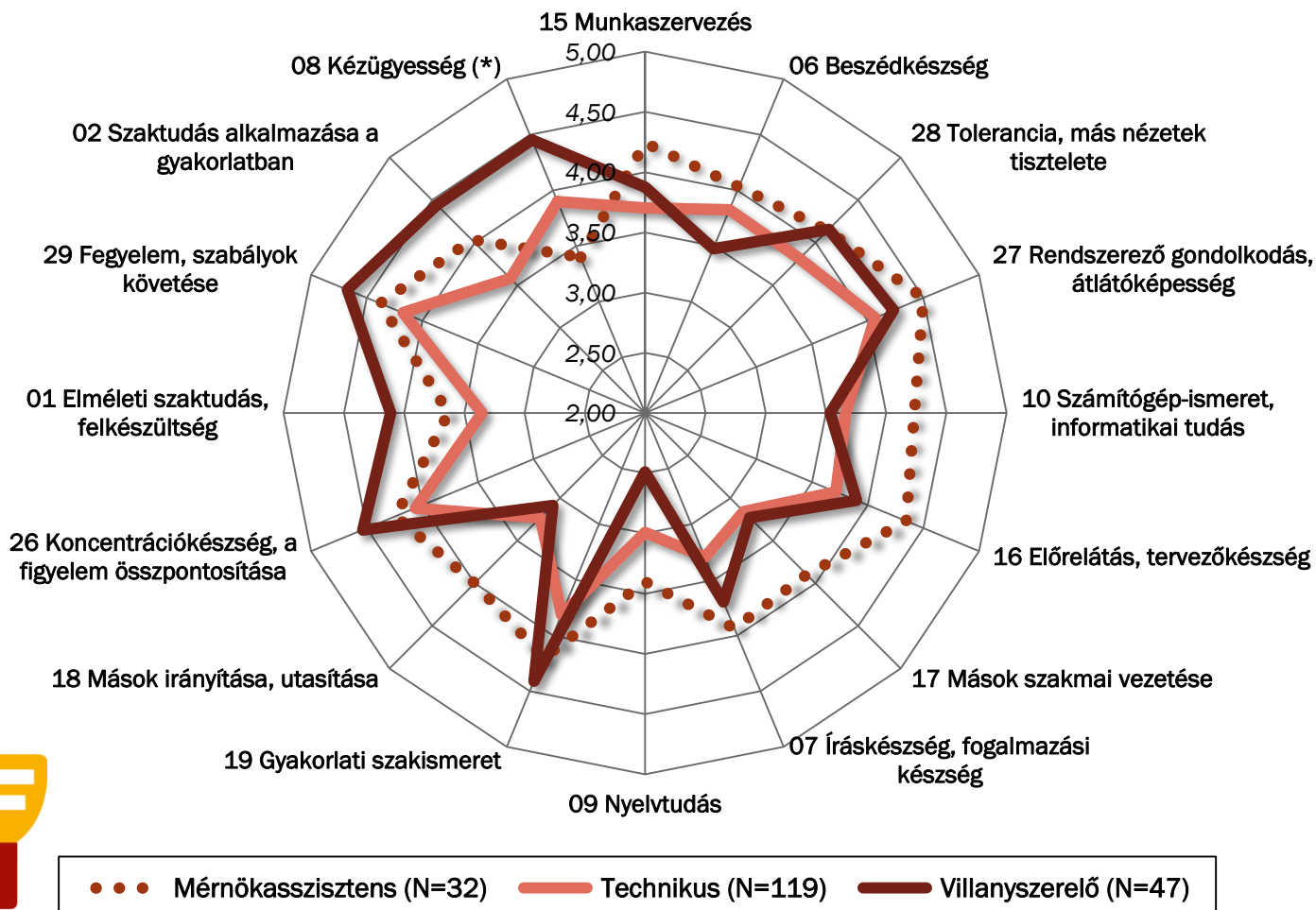
Kidolgoztuk a **„PÓKHÁLÓ-ÁBRÁT”**, a ZSKF **„ÖTSZEREPLŐS PÁRBESZÉD-MODELLJÉNEK”** a tervét.

A „PÓKHÁLÓ-ÁBRA” („HIERARCHIKUS MODELL”)

A PÁLYAKEZDŐ VILLANSZERELŐK, TECHNIKUSOK ÉS MÉRNÖK-ASSZISZTENSEK SZÜKSÉGES KOMPETENCIÁI A MUNKAVÁLLALÓK (VOLT TANULÓK) SZERINT. (ÁTLAGOK AZ ÖTFOKOZATÚ SKÁLÁN: 1 = „EGYÁLTALÁN NEM SZÜKSÉGES”; 5 = „NAGYON NAGY MÉRTÉKBEN SZÜKSÉGES”).

A „PEGAZUS” PROJEKT

(TÁMOP-4.1.1-08/2/KMR-2009-0011 pályázat) 2010-2016

A projekt címe: „A diplomás pályakövetés, az alumni, komplex hallgatói humán szolgáltatások és tehetséggondozás az ANNYE, az AVKF, a WJLF és a ZSKF alkotta konzorcium intézményeiben, valamint vezetői információs rendszer kiépítése a ZSKF-en.”

A projekt sajátosságai:

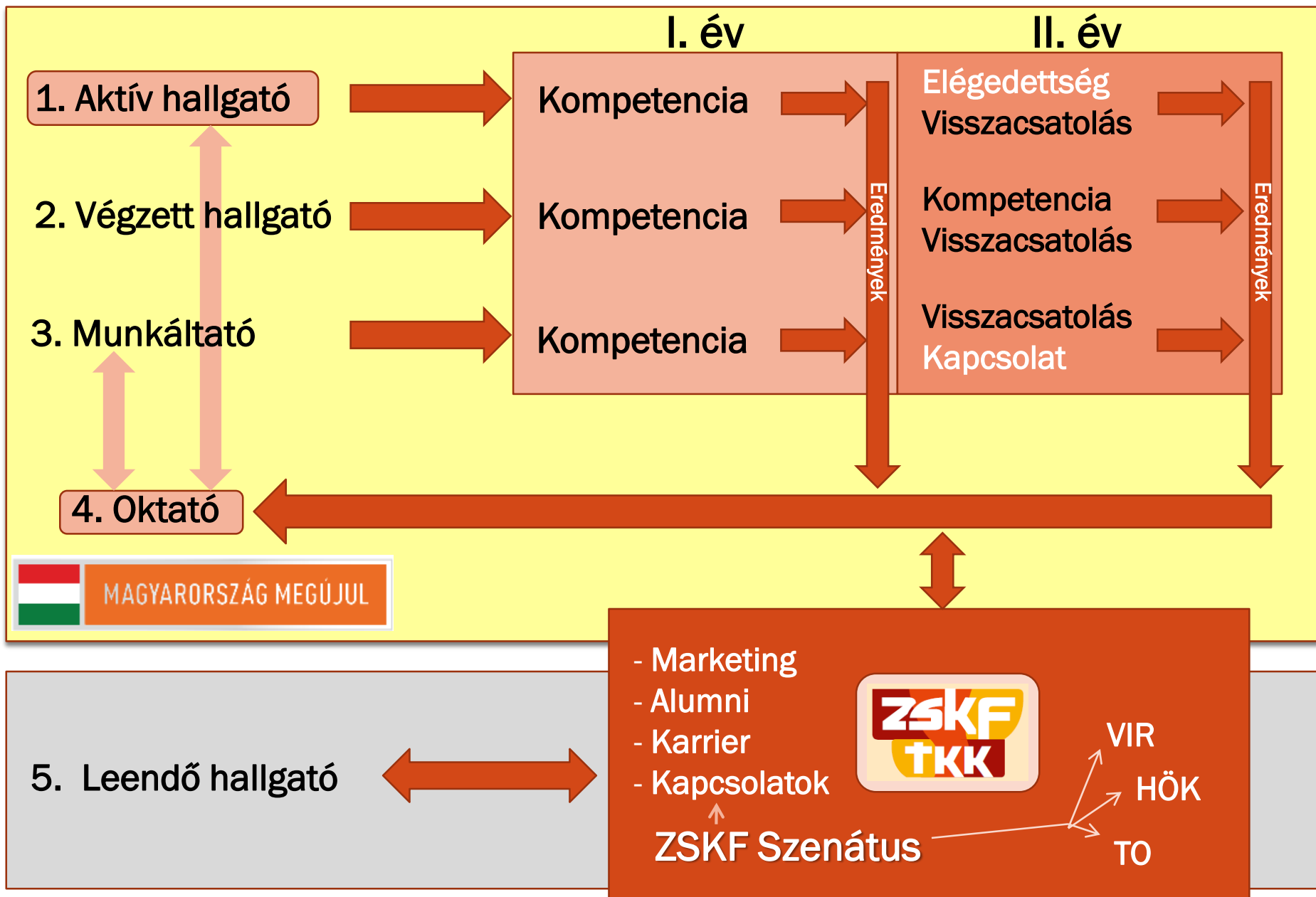
- (1) NÉGY INTÉZMÉNY SZOROSAN ÖSSZEHANGOLT MUNKÁJA** a kutatások előkészítése, lebonyolítása, elemzése, a „**visszacsatolás**” terén.
- (2) „MINTA-TERVEZŐ MODELL”** alkalmazása, amely lehetővé teszi az online önkitöltős kérdőívek esetén (is) a minta **reprezentativitását** – ehhez külön kérdőív-szerkesztő felületet fejlesztettünk ki (**MySurvey**©).
- (3)** Kutatásainkat **A „PÁRBESZÉD A KOMPETENCIÁK NYELVÉN” MODELLRE ÉPÍTVE** kiterjesztettük a **munkálátókra**, az **oktatókra** és a **leendő hallgatókra** is („ötszereplős”).

A vizsgálatok **2 éves ciklusokban** folynak.

AZ ÖTSZEREPLŐS „PÁRBESZÉD-MODELL” MŰKÖDÉSE

AZ ONLINE KÉRDŐÍVEK FEJLESZTÉSE (A „MySurvey©”)

MySurvey

DPR intézményi online kutatások kötelező kérdésblokkja Aktív Hallgatók 2011

ZSIGMOND KIRÁLY FŐISKOLA

Társadalomtudományi KutatóKözpont

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

Kedves Hallgatónk!

E kérdőív kitöltésével intézményünket támogatja abban a törekvésében, hogy képzéséről, szolgáltatásairól első kézből kaphasson képet. A Diplomás Pályakövetési Programnak kulcseleme a jelenlegi és egykori hallgatók tapasztalatainak összegyűjtése és hasznosítása annak érdekében, hogy e visszajelzések javíthassák mindazt az ismeret-készletet, amellyel intézményünk végzettjeit felruházza. A jövőben a pályakövetési célú megkeresések a hallgatók számára éves gyakorisággal, a végzettek számára tágabb időközönként, de ugyancsak ciklikusan ismétlődnek, ezzel támogatva intézményünk alkalmazkodását a képzés folyamatosan változó környezetéhez. Amennyiben kitölti e kérdőívet, Ön is hozzájárul az intézmény és az általa kiadott diplomák sikeresebbé tételéhez.

Válaszait természetesen anonim módon kezeljük.

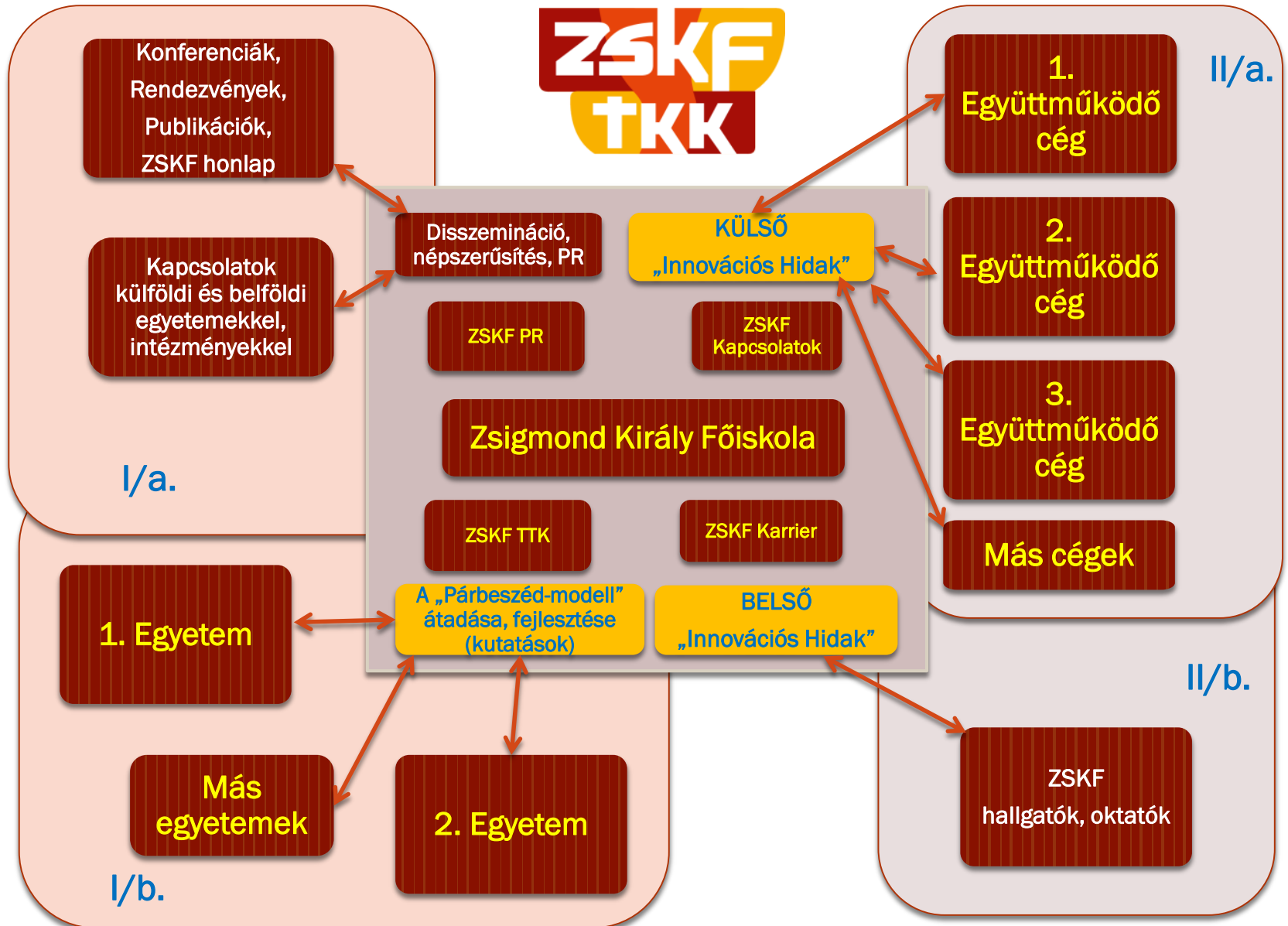
Köszönjük, ha időt szán a válaszadásra!

A „MINTA-TERVEZŐ MÁTRIX” (RÉSZLET)

MINTA-TERVEZŐ MÁTRIX - AKTÍV HALLGATÓK ZSKF 2009. 12. 19. (N=925; Populáció=3953)

Intézetek:	2. KMI			1. GVI			1. GVI			2. KMI			1. GVI			3. NPTI			1. GVI			3. NPTI			2. KMI			2. KMI		
SZAKOK:	1. Andragógia BA			2. Emberi erőforrások, HR BA			3. Gazdálkodási és menedzsment BA			4. Kommunikáció és médiatudomány BA			5. Nemzetközi gazdálkodás BA			6. Nemzetközi tanulmányok, nemzetk. kapcsolatok BA			7. Pénzügy és számvitel BA			8. Politológia BA			9. Szabad bölcsészet BA			10. Szociológia BA		
AKTÍV HALLGATÓK 2009.	LÉTSZÁM	MINTA	KÉRDŐÍV (DB.)	LÉTSZÁM	MINTA	KÉRDŐÍV (DB.)	LÉTSZÁM	MINTA	KÉRDŐÍV (DB.)	LÉTSZÁM	MINTA	KÉRDŐÍV (DB.)	LÉTSZÁM	MINTA	KÉRDŐÍV (DB.)	LÉTSZÁM	MINTA	KÉRDŐÍV (DB.)	LÉTSZÁM	MINTA	KÉRDŐÍV (DB.)	LÉTSZÁM	MINTA	KÉRDŐÍV (DB.)	LÉTSZÁM	MINTA	KÉRDŐÍV (DB.)			
(a) Alap																														
a1. Évfolyam 1.	1. évfolyam			1. évfolyam			1. évfolyam			1. évfolyam			1. évfolyam			1. évfolyam			1. évfolyam			1. évfolyam			1. évfolyam			1. évfolyam		
a1.a.a. nappali nő	66	15	19	14	3,3	5	12	2,8	3	43	10	12	15	3,5	4	11	2,6	2	27	6,3	7	8	1,9	2	33	7,7	7	7	1,6	1
SÚLYOK:	0,81284035			0,655198585			0,935997979			0,83849819			0,877498105			1,286997221			0,90256948			0,935997979			1,103140475			1,637996464		
a1.a.b. nappali férfi	9	2,1	2	6	1,4	2	8	1,9	1	37	8,7	4	20	4,7	3	16	3,7	6	22	5,1	4	25	5,8	3	16	3,7	3	6	1,4	1
SÚLYOK:	1,052997727			0,701998484			1,871995958			2,164495327			1,559996632			0,623998653			1,286997221			1,94999579			1,247997306			1,403996969		
a1.b.a. levelező nő	78	18	28	76	18	17	32	7,5	16	114	27	35	13	3	2	45	11	6	40	9,4	5	6	1,4	1	27	6,3	10	26	6,1	8
SÚLYOK:	0,651855736			1,046115388			0,46799899			0,762169783			1,520996716			1,754996211			1,871995958			1,403996969			0,631798636			0,760498358		
a1.b.b. levelező férfi	16	3,7	6	20	4,7	3	34	8	7	37	8,7	5	9	2,1	2	13	3	5	10	2,3	2	30	7	7	13	3	4	14	3,3	3
SÚLYOK:	0,623998653			1,559996632			1,136568975			1,731596261			1,052997727			0,608398686			1,169997474			1,002854978			0,760498358			1,091997642		
a2. Évfolyam 2.	2. évfolyam			2. évfolyam			2. évfolyam			2. évfolyam			2. évfolyam			2. évfolyam			2. évfolyam			2. évfolyam			2. évfolyam			2. évfolyam		
a2.a.a. nappali nő	40	9,4	8	23	5,4	9	14	3,3	4	43	10	11	7	1,6	3	19	4,4	5	45	11	15	3	0,7	1	18	4,2	2	8	1,9	1
SÚLYOK:	1,169997474			0,597998709			0,818998232			0,914725298			0,545998821			0,88919808			0,701998484			0,701998484			2,105995453			1,871995958		
a2.a.b. nappali férfi	6	1,4	1	11	2,6	2	15	3,5	5	36	8,4	6	6	1,4	2	9	2,1	4	15	3,5	2	20	4,7	3	21	4,9	3	6	1,4	1
SÚLYOK:	1,403996969			1,286997221			0,701998484			1,403996969			0,701998484			0,526498863			1,754996211			1,559996632			1,637996464			1,403996969		
a2.b.a. levelező nő	36	8,4	29	93	22	27	44	10	12	94	22	38	14	3,3	7	47	11	8	40	9,4	19	9	2,1	2	25	5,8	8	14	3,3	8
SÚLYOK:	0,290482131			0,80599826			0,857998148			0,578840856			0,46799899			1,374747032			0,492630515			1,052997727			0,731248421			0,409499116		
a2.b.b. levelező férfi	17	4	2	17	4	2	40	9,4	4	40	9,4	13	9	2,1	2	17	4	2	12	2,8	1	10	2,3	1	8	1,9	2	5	1,2	1
SÚLYOK:	1,988995706			1,988995706			2,339994948			0,719998446			1,052997727			1,988995706			2,807993938			2,339994948			0,935997979			1,169997474		

TOVÁBBFEJLESZTÉS: A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI RENDSZEREK SÉMÁJA („KNOWLEDGE ALLIANCES”)

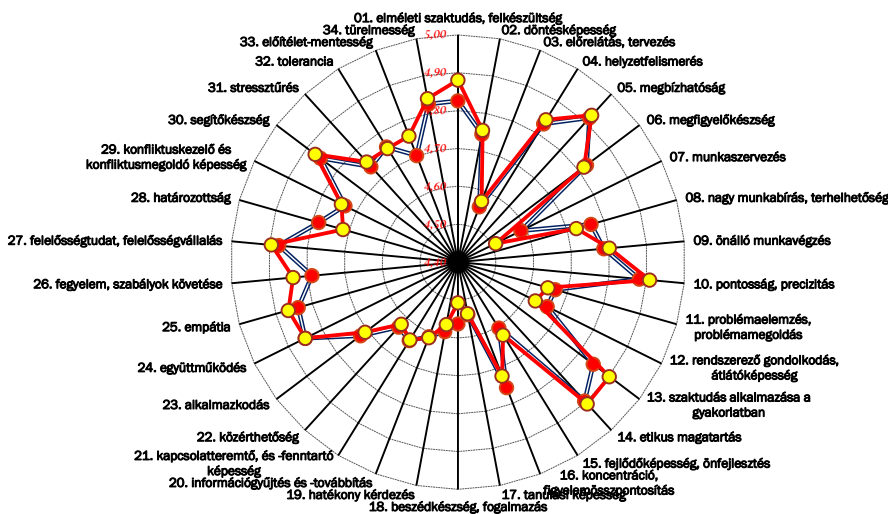

A „PERCEPCIÓS DISZKREPANCIA-TÉRKÉP” („PDT”) MUNKÁLTATÓI ALKALMAZÁSA (EGY PÉLDA, 2013-2014)

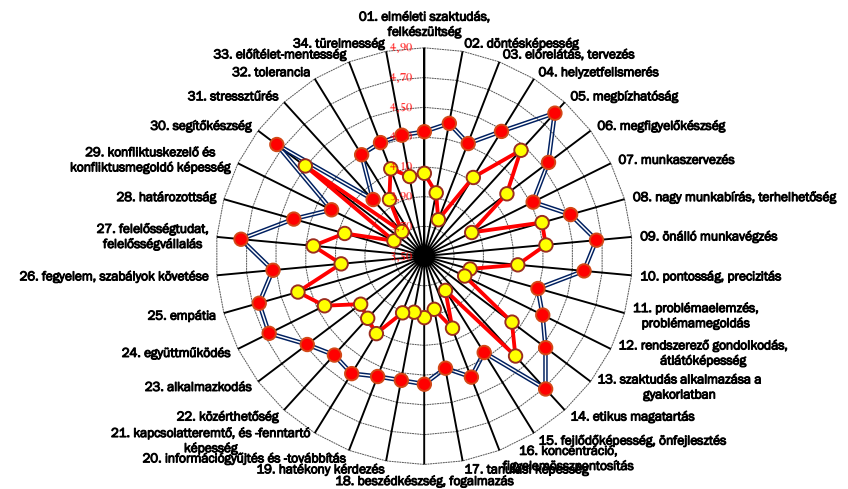
A beosztott munkavállalók (3190 fő) nyilatkoztak az általuk végzett munkatevékenységhez kapcsolódó kompetenciákról abban a tekintetben, hogy **(A) „mennyire szükségesek”** ezek, majd arról is, hogy **(B) „mennyire rendelkeznek”** ezekkel (egy-egy ötfokú skálán); ugyanígy nyilatkoztak róluk közvetlen vezetőik (775 fő): szerintük **„mennyire szükségesek”** az egyes kompetenciák az adott munka során, illetve **„mennyire rendelkeznek”** ezekkel beosztottjaik. A **leglényegesebb információkat** azok az adatok szolgáltatták, ahol **A KÉT „VÉLEMÉNY-ELTÉRÉS”, A „PERCEPCIÓS DISZKREPANCIA” A LEGNAGYOBB**: feltételezhetően ezek az **elsődleges** munkahelyi – munkavégzéssel kapcsolatos – **„konfliktus-források, gyengeségek”**. Ahol e diszkrétenciák a legkisebbek, ott az adott munkahely **„erősségeiről, innovációs forrásokról”** beszélhetünk. („Súlyozott” adatok. Lásd a **MELLÉKELT ANYAGOT** is!)

(A) „Mennyire szükséges?”

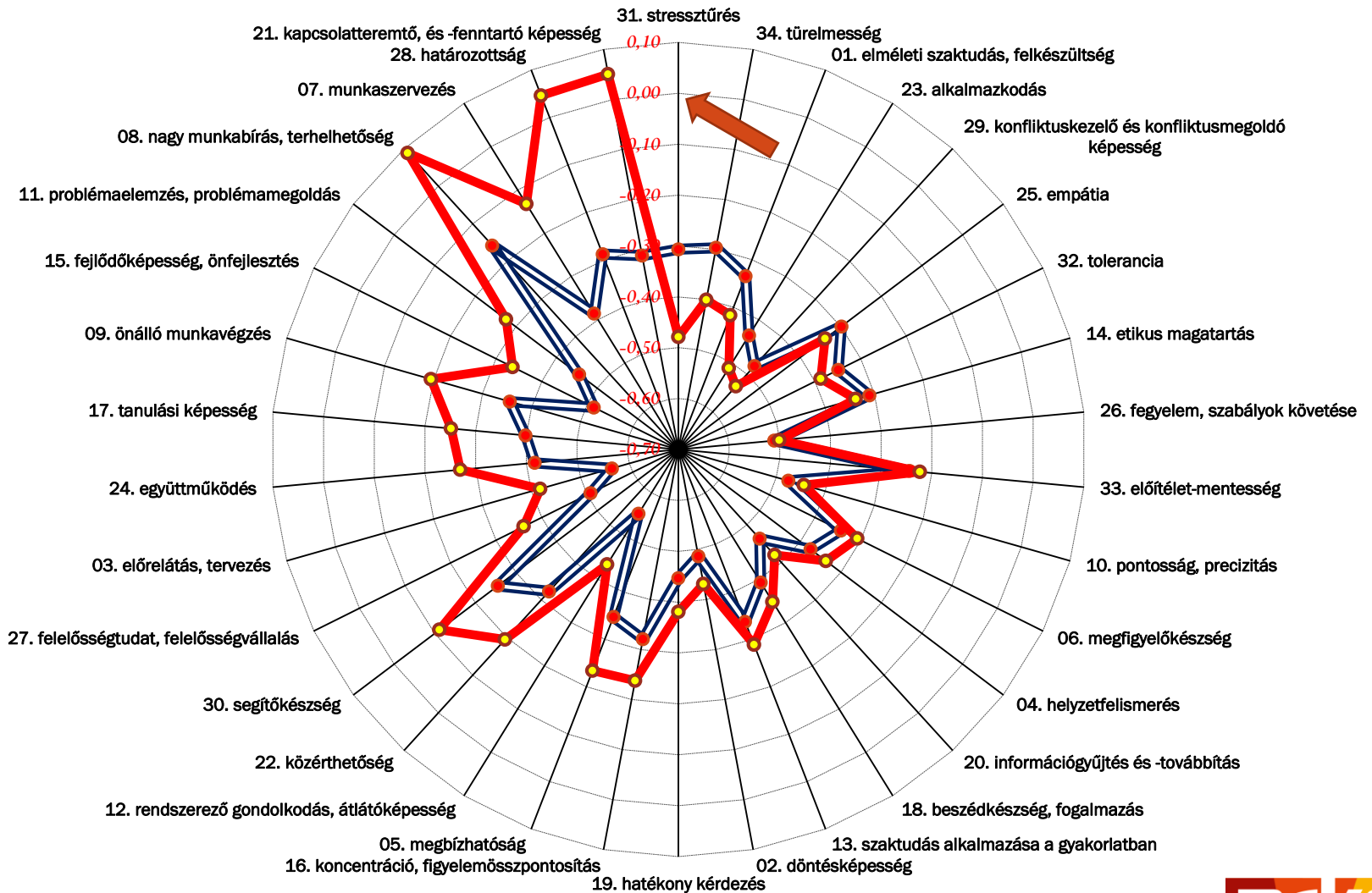
—●— Beosztott (N=3801) —●— Vezető (N=164)

(B) „Mennyire rendelkeznek vele?”

—●— Beosztott (N=3801) —●— Vezető (N=164)

A PERCEPCIÓS DISZKREPANCIÁK ÖSSZEHASONLÍTÁSA: „HOL VAN AZ ÉN EGYSÉGEM?”

—●— Teljes minta (N=3965)
 —●— X egység (N=477)

A PERCEPCIÓS DISZKREPANCIA-TÉRKÉP („PDT”) HASZNÁRÓL

- A háromszereplős modell legfontosabb „HOZADÉKA”: azt a „PÁRBESZÉDET” alakíthatjuk ki a (1) munkavállaló, a (2) közvetlen vezetője és más (a humánerőforrás-fejlesztési eszközök alkalmazásában kompetens) (3) HR szakemberek között, amely révén megvalósulhat közöttük egy intenzív együttműködés.
- A **munkáltatók** ennek érdekében a kutatási eredmények és a „*párbeszéd*” révén **OPTIMALIZÁLHATJÁK HUMÁNERŐFORRÁS-FEJLESZTŐ ESZKÖZEIKET**.
- Az **ELSŐDLEGES „HASZONÉLVEZŐ”** ugyanakkor **a munkavállaló**: olyan információkhoz jut, olyan kommunikációs mechanizmusok alakulnak ki közte és a munkáltató képviselői között, amelyek **elősegíthetik a sikeres munkahelyi beválását (különös tekintettel a frissdiplomásokra)**.
- **ÜZENETÉRTÉKŰ** a **felsőoktatási intézményeknek is**: milyen mértékben „**válnak be**” a hallgatók a munkaerőpiacon – hogyan **fejleszthető** a képzésük?

Sigmond Király Főiskola

KÖSZÖNJÜK

A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!

*KABAI IMRE, KENÉZ ANIKÓ, KRISZTIÁN VIKTOR,
GONDA ÁGNES ÉS IHAROSI TAMÁS*

TKK@ZSKF.HU

